

Revisionsrapport

Områdesvisa infrastrukturinvesteringar

Gällivare kommun

*Hans Forsström
Cert. kommunal revisor*

*Susanna Huber
Revisionskonsult*

December 2018

Innehåll

1.	Sammanfattning	2
1.	Inledning	3
1.1.	Bakgrund	3
1.2.	Revisionsfråga och kontrollmål.....	3
1.3.	Revisionskriterier	4
1.4.	Avgränsning.....	4
1.5.	Metod.....	4
2.	Utgångspunkt.....	5
3.	Iakttagelser och bedömningar	6
3.1.	Kvalitetsindikatorer och -utveckling.....	6
3.2.	Underhåll.....	9
3.3.	Beslutsunderlag.....	11
4.	Avslutning.....	14
4.1.	Sammanfattande revisionell bedömning	14
4.2.	Rekommendationer.....	14

1. *Sammanfattning*

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Gällivare kommun har PwC genomfört en granskning av Service- och tekniknämndens arbete med områdesvisa infrastrukturinvesteringar. Granskningen tar sin utgångspunkt från kommunallagens revisionskapitel. Granskningen har inriktats mot följande områden:

1. Nämndens tillgång till kvalitetsindikatorer
2. Kvalitetsutvecklingen över tid
3. Är underhåll/förnyelse av anläggningar tillräckligt
4. Underlag och beslut som ligger till grund för prioriteringar inom området

Utifrån genomförd granskning bedömer vi att Service- och tekniknämnden i dagsläget **delvis** bedriver ett kontinuerligt kvalitetsarbete som säkerställer den interna kontrollen inom främst investeringsverksamheten avseende kommunaltekniska anläggningar.

Bedömningen baseras på att nämnden fört en löpande dialog med förvaltningen kring de områdesvisa satsningarna. Dock noterar vi att dokumentation kring utdelade uppdrag brister, på så vis att det som protokollförs inte alltid stämmer överens med det uppdrag som nämnden avsåg att besluta om. Likaså är återrapporeringen bristfälligt dokumenterad.

Vidare bedömer vi att nämndens planering och prioriterar av investerings- och underhållsbehoven mellan stad och landsbygd i grund och botten baseras på en behovsanalys. Behovsanalysen är dock ca sex år gammal och den tidigare, dokumenterade prioriteringsordningen som byggde på en form av rättvisepincip har i vissa delar frångåtts utan att ersättas av nya, tydliga prioriteringar.

Underlag till revisionell bedömning redovisas i följande avsnitt.

För att utveckla verksamheten lämnar vi följande rekommendationer:

- Att nämnden beslutar om vilken prioriteringsordning som för de områdesvisa satsningarna skall gälla framgent för landsbygd och tätort, samt säkerställer att kommande investeringar baseras på denna prioriteringsordning.
- Att nämnden inventerar och kartlägger vilken underhållsskuld som föreligger, samt säkerställer att uppföljning av underhållsskuld baseras på relevanta mätindikatorer.
- Att nämnden säkerställer att utdelade uppdrag verkställs (alternativt vid behov upphävs), och återrapporeras, samt att den återrapporering som ges tydligt dokumenteras.
- Att nämnden ser över rutiner för protokollförande av uppdrag i syfte att säkerställa att uppdragsformulering i protokoll stämmer överens med det som nämnden avsåg.

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Kommunens revisorer har utifrån väsentlighet och risk bedömt det angeläget att genomföra en granskning avseende Service- och tekniknämndens, SoTn, underhåll och investeringar i kommunaltekniska anläggningar så som VA-nät och gator. För kommunen och dess medborgare representerar kommunens kommunaltekniska anläggningar ett stort bruksvärde. Detta värde kan endast bevaras genom underhåll och förnyelse.

Det är av stor betydelse att underhåll och förnyelse av kommunaltekniska anläggningar sker kontinuerligt och långsiktigt då det berör tillgångar med lång livslängd. Som stöd är tydliga mål, riktlinjer, rutiner och planer viktiga för att kunna styra, prioritera och följa upp verksamheten utifrån perspektivet långsiktigt hållbart underhåll och förnyelse av de kommunaltekniska anläggningarna. Kvalitetsbrister vid ny- och ersättningsinvesteringar kan leda till allvarliga konsekvenser för bl.a. ekonomi, medborgarservice och säkerhet.

Då exempelvis ca 15 procent av landets totala vattenproduktion går förlorad i läckor i VA-nätet är underhåll och förnyelse av dessa nät en särskilt stor utmaning för Sveriges kommuner och en betydande faktor för att upprätthålla en god ekonomisk hushållning.

I Gällivare har de senaste åren omfattande investeringar gjorts i kommunaltekniska anläggningar utifrån en långsiktig plan vars syfte är att säkerställa att underhåll och förnyelse sker i en takt som motverkade kapitalförstöring med ökade kostnader på sikt. Detta benämns som områdesvisa infrastrukturinvesteringar.

Väsentligt är att den ansvariga nämnden följer upp och kontrollerar utfallet av dessa investeringar, både kvalitetsmässigt och ekonomiskt. Investeringarna har som regel genomförts av upphandlade entreprenörer varför kommunens roll som kravställare och kvalitetssäkrare är särskilt viktig.

1.2. Revisionsfråga och kontrollmål

Syftet med granskningen är att bedöma om SoTn bedriver ett kontinuerligt kvalitetsarbete som säkerställer den interna kontrollen inom främst investeringsverksamheten avseende kommunaltekniska anläggningar.

Granskningen syftar vidare till att bedöma hur SoTn planerar och prioriterar investerings- och underhållsbehoven mellan stad och landsbygd.

Frågeställningar/granskningsmål utifrån revisionsfrågan är:

- Har verksamheten tillgång till relevanta kvalitetsindikatorer för de investeringar och det underhåll som läggs ned i de kommunaltekniska anläggningarna? Hur ser kvalitetsutvecklingen ut över tid?
- Är nuvarande underhåll/förnyelse av kommunaltekniska anläggningar tillräckligt (i förhållande till verksamhetens egen bedömning och andra indikatorer)?
- På vilka underlag och beslut baseras prioriteringar avseende investeringar och underhållsinsatser exempelvis mellan stad/landsbygd?

1.3. Revisionskriterier

Följande kriterier utgör underlag för revisionell bedömning:

- Kommuninterna styrdokument och handlingsplaner
- Kommunallagens regler för god ekonomisk hushållning

1.4. Avgränsning

Granskningen omfattar främst kommunens investeringar men även i viss mån underhåll i kommunaltekniska anläggningar undantaget fastighetsbeståndet vilket har granskats i särskild ordning. Noteras ska att även underhåll i gator granskats i särskild ordning för några år sedan. I tid avgränsas den nu aktuella granskningen främst till genomförda insatser från 2015 och framåt. I övrigt se syfte ovan.

1.5. Metod

Analys av kommuninterna beslut och dokument, exempelvis underhålls- och investeringsplaner, budget och verksamhetsplaner liksom system och rutiner för projektledning och löpande kvalitetskontroller. Intervju med SoTn:s ordförande, förvaltningsledning och ansvariga tjänstemän.

2. *Utgångspunkt*

Gällivare kommuns så kallade *områdesvisa infrastruktursatsningar* är en satsning som omfattar gator, gång- och cykelvägar, VA-nät, brunnar och ventiler samt belysning. Satsningarna var ursprungligen tänkta att genomföras under en tolvårsperiod. Tätorten delades in i 12 områden och rangordnades efter underhållsbehov, och motsvarande gjordes för kommunens byar. Upprustning av infrastruktur skulle genomföras i ett av tätortens områden parallellt med ett landsbygdsområde varje år, med start i de områden som hade störst behov. En strategisk handlingsplan för åren 2013-2014 togs fram i början av år 2013. Efter ett par år frångicks den ursprungliga tidsplanen att genomföra samtliga satsningar under 12 år och istället bestämdes att ett område i tätort respektive landsbygd skulle rustas upp på tre år (istället för ett år) och satsningen beräknades således ta totalt 36 år.

I nuläget har områdesvisa satsningar genomförts i tre områden i tätort: Karhakka, Forsvallen och Björkmansheden. Nästa område på tur är Koskullskulle.

På landsbygden har satsningarna inte genomförts områdesvis utan punktvisa insatser har istället gjorts i ett antal byar.

3. Iakttagelser och bedömningar

3.1. Kvalitetsindikatorer och -utveckling

Kontrollmål: Har verksamheten tillgång till relevanta kvalitetsindikatorer för de investeringar och det underhåll som läggs ned i de kommunaltekniska anläggningarna? Hur ser kvalitetsutvecklingen ut över tid?

3.1.1. Iakttagelser

Under granskningen har framkommit att det i samband med satsningar som genomfördes på området Karhakka uppstod vissa problem. Intervjuade från kommunen uppger att entreprenören som anlåtats inte säkrade platsen då den lämnades för helg. Shakt kunde lämnas öppna och brunnar täcktes inte över, vilket medförde att regnvatten trängde in och orsakade dels obehag för boende i området och dels störningar som kommunen fick åtgärda. Vid intervjuer uppges att diskussion fortfarande pågår mellan kommunen och entreprenören kring vad som gick fel och vem som bar ansvar för det. Vid intervjuer uppges även att en konsekvens av erfarenheterna vid Karhakka var att denna entreprenör ej anlåtats igen och att tydliga krav ställs på att entreprenören ska ha en kontaktperson på plats som vid behov kan kontaktas oavsett tid på dygnet.

I januari 2018 informerade förvaltningschefen vid service- och teknikförvaltningen nämnden om Björkmansheden och det faktum att slutbesiktning för etapp 2 inte kunnat godkännas (SoTn 2018-01-16 § 4). Av nämndens protokoll framgår att nämnden lyft frågan kring projektets genomförande och kvalitet, men någon förklaring till den icke godkända slutbesiktningen återfinns inte i sammanträdesprotokollet. Enligt uppgift upprättades en plan för hur bristerna vid etapp 2 skulle åtgärdas och under sommaren 2018 godkändes Björkmanshedens samtliga etapper (1-3). Etapp 1 och 3 följde tidsplan.

Nästa område på tur i tätorten är Koskullskulle. Projektering skulle ha genomförts under 2017 för byggstart under 2018 (SoTn 2017-04-25 § 74). Detta uppges ha skjutits på framtiden för att inte belasta de begränsade resurser (både interna och externa) som fanns tillgängliga.

I december 2017 fick service- och teknikförvaltningen i uppdrag av nämnden att se över ”hur de områdesvisa satsningarna med dagens kända problem kunde kvalitetssäkras” (SoTn 2017-12-19 § 155). Uppdraget återrapporterade i augusti 2018 av avdelningschef för projekt och samordning (SoTn 2018-08-28 § 98). Av protokollet framgår att nämnden informerades om ett underlag på kostnader, beställning och åtgärder för Björkmansheden, samt hur projektet fortlöpte i förhållande till tidsplanen. Inget beslutsunderlag finns bifogat till protokollet och enligt uppgift skedde återrapporteringen muntligt.

Vid intervjuer förklaras att ”*dagens kända problem*” åsyftade driftsstörningar på Björkmansheden etapp 2. Återrapporteringen var därför begränsad till att gälla just Björkmansheden. Vid intervjuer uppges att problem uppstått på Björkmansheden kopplat till diken. Här har entreprenaden levererat det som parterna kommit överens om i kontrakt, men felet låg i att kommunen i ett fall gjorde ett materialval som inte visade sig vara ändamålsenligt.

I syfte att kvalitetssäkra projekt och säkerställa att de genomförs i enlighet med kontraktshandlingar genomförs *i nuläget* olika kvalitetskontroller under projektets gång:

- I samband med kontraktsskrivning hålls ett startmöte där platschef, arbetsledare och behöriga personer från kommunen går igenom projektet och tillhörande handlingar. I samband med detta görs ett besök på byggplatsen där tjänstemännen fotograferar och dokumenterar inför uppstart.
- Projektledare och bygglidare besöker byggplatsen varje vecka för kontroll och uppföljning i syfte att säkerställa att projektet fortlöper i enlighet med handlingen. Relevanta avvikelser dokumenteras.
- Kommunen erhåller löpande dagboksanteckningar från entreprenören, vilka granskas av bygglidare och projektledare.
- Kontroll av entreprenörens kvalitetsdokument, kontrollprogram och egenkontroll utförs kontinuerligt. Entreprenören sammanställer kvalitetsdokumenten veckovis. Krav på dokumentationen ställs i förfrågningsunderlaget.
- Byggmöten hålls månatligen mellan kommunen (berörda tjänstemän) och entreprenören (bygglidare). Formella frågor samt frågor gällande utförande m m avhandlas.
- Ekonomiuppföljning och kontroll av entreprenörens fakturering sker varje månad och ekonomimöten med entreprenör hålls.
- Slutbesiktning med genomgång av bygghandlingar, kvalitetsdokumentation m m samt entreprenadbesiktning utförs i syfte att kontrollera om projektet genomförts enligt beställning. Beställare, bygglidare samt entreprenörens ansvariga deltar. Protokoll upprättas av besiktningsman.
- Ekonomisammanställning av varje slutförd del efter varje säsong har skett under höst och vinter. Avstämning sker mot budget.

Vid intervjuer uppges vidare att nämnden använder samma grundkontrakt för uppdragen som utförs av entreprenörer. Kontraktet ställer krav på att allmänna bestämmelser för byggnads-, anläggnings- och installationsentreprenader följs (exempelvis AB 04). Här specificeras gängse krav på genomförande av entreprenadarbeten. Vidare anges i kontraktet eventuella specifika krav för respektive projekt, i form av exempelvis materialspecifikationer.

Ett förbättringsområde som framkommer under intervjuer är projektutvärdering och erfarenhetsöverföring. Då ett projekt avslutas upplöses projektorganisationen och forum för utvärdering saknas. Intervjuade tjänstemän uppger att de snabbt behöver gå vidare till nästa uppgift. Givetvis lär varje individ av sina egna erfarenheter men en systematisk utvärdering för att dra lärdomar inför nästa projekt saknas.

För att utvärdera kvalitén i genomförda satsningar i Karhakka och Forsvallen skickade förvaltningen ut en enkät till berörda. Enkäten inkluderade frågor om:

- Om berörda anser sig ha förstått syftet med satsningen
- Hur berörda använder gatumiljön nu och tidigare
- Hur den nya gatumiljön upplevs
- Kommunens information/kommunikation före/under projektet

Enkäten skickades i oktober/november 2017 ut till 550 boende i områdena (av totalt 800). 224 st svarade och svarsfrekvensen uppgick således till 40 %. En sammanställning av enkätsvaren visar att de svarande upplever att gatumiljön på det stora hela försämrats på Karhakka och förbättrats på Forsvallen. Förståelsen för syftet med projektet, liksom nämndens information kring det, ges låga betyg i enkäten.

Vid intervjuer förklaras att området Björkmansheden redan var projekterat då Karhakka/Forsvallen utvärderades men att lärdomar från enkäten utgjorde ingångsvärde för de planerade satsningarna på Koskullskulle. Vid intervjuer uppges att en tät dialog fanns mellan förvaltning och nämnd gällande utvärderingen av Karhakka/Forsvallen. Nämnden kallade tjänstemän ett flertal gånger till sina sammanträden. Dock finns mycket lite av detta dokumenterat i nämndens protokoll.

Protokoll från 2015-2018 visar att nämnden löpande följt upp pågående infrastruktur-satsningar. Sedan 2016 har nämnden punkten ”verksamhetsuppföljning” på dagordningen varje nämnd där aktuella frågor lyfts. De områdesvisa satsningarna fördes i januari 2018 även in på nämndens ärendeuppföljningslista (se 2018-01-16 § 9) för återkommande uppföljning. Av nämndens protokoll framgår dock enbart mycket kortfattade beskrivningar av vilken aspekt av en pågående satsning som följts upp. Det är ovanligt att skriftliga underlag bifogas till protokollen. Vid intervjuer uppges att tid upplevs vara en bristvara och dokumentation av projekt inte kan prioriteras. Nämnden är medveten om att förvaltningen är belastad och är därför generellt sett nöjd med att få muntliga dragningar och kräver få skriftliga uppföljningar/rapporter.

I nuläget görs inte några uppföljningar eftersom projektstart vid Koskullskulle har skjutits på framtiden.

Vid intervju uppges att driftavdelningen¹ har upplevt att det varit mindre problem med driften på Björkmansheden än på tidigare områden. Intervjuade uppger även att förvaltningens driftavdelning blivit lite hårdare avseende att dra gränsen för vad som är entreprenörens ansvar och inte kommunens.

3.1.2. Bedömning

Vi bedömer att verksamheten *i dagsläget till övervägande del* har tillgång till relevanta kvalitetsindikatorer för de investeringar och det underhåll som läggs ned i de kommunaltekniska anläggningarna. Bedömningen baseras i huvudsak på följande iakttagelser:

- Tidigare har det funnits stora kvalitetsbrister i de projekt som genomförs inom ramen för de områdesvisa satsningarna

¹ Efter ett projekts byggfas tas en anläggning över av driftavdelningen som ansvarar för drift och underhåll av anläggningen.

- Nämnden har, under granskad tidsperiod, löpande följt upp de områdesvisa infrastruktursatsningarna
- Granskningen verifierar att i dagsläget följs gängse byggbestämmelser och vedertagna kvalitetskontrakt används vid projekt
- Projektutvärdering och erfarenhetsöverföring genomförs inte i tillräcklig utsträckning

3.2. Underhåll

Kontrollmål: Är nuvarande underhåll/förnyelse av kommunaltekniska anläggningar tillräckligt (i förhållande till verksamhetens egen bedömning och andra indikatorer)?

3.2.1. Iakttagelser

Under granskningen har framkommit att en av huvudfaktorerna som ledde fram till de områdesvisa satsningarna var brister i kommunens infrastruktur. VA-nätet hade problem med läckage, trasiga ventiler, stopp och överbelastning. Vägnätet hade behov av större upprustning. Då de områdesvisa satsningarna initialt planerades gick ca 80 % av medlen för underhåll av ledningsnät och gator till akuta åtgärder och endast 20 % av medlen till planerat underhåll.

I fullmäktiges kommunplaner för 2017-2019 samt 2018-2020 framgår att underhållsskuld för vägar, VA och anläggningar behöver minska. Service- och tekniknämnden tar upp detta problem i sina verksamhetsplaner för samma tidsperioder och har i planerna satt upp målet: ”Underhållsskulder gällande fastigheter, anläggningar, vägar, vatten och avlopp ska minska.” Tillhörande mätindikator är att antalet akuta felanmälningar skall minska.

Enligt nämndens verksamhetsberättelse för 2017 uppnåddes detta mål. Av verksamhetsberättelsen framgår inte hur många felanmälningar som gjorts utan enbart att antalet minskat. Av delårsrapporten 2018 framgår kortfattat att i kommunens äldre bestånd, som inte ersätts i samband med samhällsomvandlingen, bedöms underhållsskulderna inte minska. Här framgår inte vad bedömningen grundas på och vid intervjuer kan inte ett tydligt svar ges.

Under granskningen har vi inte kunnat få del av underlag som visar antalet akuta felanmälningar, men väl underlag som visar antalet åtgärdade akuta avloppsproblem respektive läckor i kommunen under åren 2015-2018. Underlag visar att båda typerna av problem har ökat. Vid intervju uppges dock att de akuta problemen kraftigt har minskat i de områden där de områdesvisa satsningarna har genomförts.

Gällivare kommun	Avloppsproblem	Läckor
2015	118	20
2016	119	28
2017	145	22
2018	148	34

Vid intervjuer uppges att det inte funnits finansiella medel för att genomföra de områdesvisa satsningarna i tätort respektive på landsbygd i den takt som var tänkt initialt (12 år). Denna ambition frångicks, som ovan nämnts, efter ett par år. Ännu har inte satsningar genomförts i någon by inom ramen för områdesvisa satsningar, så som tanken var ursprungligen. Dock har olika punktvisa insatser inom VA och belysning genomförts i flera av byarna. Detta räknas som planerat underhåll hos driftavdelningen, och alltså inte som områdesvisa infrastruktursatsningar.

Granskningen styrker inte att en kommunövergripande behovsanalys av underhåll har upprättats. En sammanhållen, långsiktig investeringsplan eller motsvarande för de områdesvisa satsningarna har inte heller upprättats.

Av underlag vi tagit del av framgår att 65 mnkr satsades under åren 2014-2016 och fördelades mellan prioriterade områden. Av underlaget framgår inte om det var medel från skatteintäkter eller VA-sidans affärsverksamhet. I investeringsbudget för 2017-2018 framgår att nämnden investerade 23,1 mnkr (7,6 + 15,5) skattefinansieringsmedel på områdesvisa satsningar och 12 mnkr (6 + 6) från VA-sidans affärsverksamhet.

I investeringsbudget för 2019-2021 finns skattemedel inte avsatta för de två första åren utan förs under år 2021, och då för satsningarna på Koskullskulle. Från affärssidan avsätts inte heller några medel under 2019 men för åren 2020-2021 avsätts 12 mnkr (6 + 6). Upprustning av VA-nät föregår de skattefinansierade delarna gata, gång-/cykelväg och belysning, varför medel från affärssidan avsätts före skattemedel.

Det framkommer vid intervjuer att det föreligger ett stort behov av underhåll och att det är svårt att avsätta ekonomiska medel i tillräcklig utsträckning för att möta de behov som finns. Dock uppges att en fördel med samhällsomvandlingen är att denna medför att vissa anläggningar inte behöver underhållas utan att de istället stängs ner helt till fördel för nybyggnationer. Därmed kan nämnden planera för underhåll och det akuta underhållet minskar. Å andra sidan medför samhällsomvandlingen mycket störningar, exempelvis i form av avgrävda ledningar, vilket kräver akut underhåll. Vid intervju uppges trenden dock gå åt rätt håll i och med att allt mer underhåll går från att vara akut till planerat. Under granskningen har vi inte kunnat få del av ekonomiska underlag som visar hur stor andel av medel som går till akut respektive planerat underhåll.

Vid intervjuer uppges att det tidigare funnits stora brister inom projektorganisationen, vilken sittande nämnd försökt åtgärda. Ordförande för nämnden uppges att projektorganisationen förbättrats genom bland annat tydligare ansvars-/rollfördelning samt genom att en projektchef anställts. Flera intervjuade anser dock att projektorganisationen är för liten i förhållande till projektens antal och omfattning.

I sammanhanget noterar vi att under åren 2015-2018 har nämndens delårsrapporter inte nämnt de områdesvisa satsningarna. I årsredovisningarna beskrivs det kortfattat att satsningar pågår och vilket belopp satsningarna uppgår till. Nämndens verksamhetsplanerplaner nämner satsningar mycket kortfattat.

3.2.2. *Bedömning*

Bedömning av detta kontrollmål uteblir med följande motivering:

- Underlag vi tagit del av indikerar att underhållsskulder förekommer och att underhållsbehov finns men dess omfattning är inte kartlagd. Vi kan bekräfta att det föreligger behov av underhåll men vi kan inte bedöma hur stort behovet är.
- Nämndens egna uppföljningar av underhållsskulden är bristfälliga och talar inte om på vilka grunder bedömningen om skulden ökat eller minskat gjorts.
- Uppgifter vi fått om huruvida det akuta underhållet ökar eller minskar är motstridiga.

Vi rekommenderar nämnden att inventera och kartlägga vilken underhållsskuld som föreligger, samt säkerställa att uppföljning av underhållsskuld baseras på relevanta mätindikatorer.

3.3. *Beslutsunderlag*

Kontrollmål: På vilka underlag och beslut baseras prioriteringar avseende investeringar och underhållsinsatser exempelvis mellan stad/landsbygd?

3.3.1. *Iakttagelser*

Enligt underlag som upprättades i samband med att de områdesvisa infrastrukturinvesteringarna initierades (ca år 2012) var tanken att genomföra investeringar utifrån behovsprincip, dvs de områden som hade störst behov skulle prioriteras. Ett område i tätort skulle rustas upp, parallellt med ett område på landsbygden, under totalt 12 år. Denna plan, som alltså baserades på en form av rättvisepincip, övergavs dock pga att den ansågs för ambitiös tidsmässigt. Än så länge har de insatser som gjorts inom ramen för de områdesvisa satsningarna förlagts till tätorten. På landsbygden har punktvisa insatser genomförts i VA-system som planerat underhåll av driftsavdelningen. Även punktvisa underhållsinsatser i belysning har genomförts på landsbygden. För intervjuade tjänstepersoner är det i varierande grad tydligt vilka nämndens prioriteringar är gällande vilka områden/investeringar som ska prioriteras.

En prioritering som framgår av flera underlag vi fått ta del av inom ramen för granskningen är att bygga om vägar så att de blir mer trafiksäkra (smalare, anpassade för lägre hastighet) och bättre anpassade för fotgängare och cyklister. Belysning moderniseras även för att människor ska känna sig trygga under den mörka årstiden.

I december 2017 (SoTn 2017-09-12 § 99) fick förvaltningschefen i uppdrag att ta fram en detaljerad tidsplan och prioritetsordning för områdesvisa satsningar. Uppdraget är inte tidsatt och protokoll styrker inte att uppdraget fullgjorts eller återrapporterats. Vid intervju uppges att detta uppdrag inte ansetts vara prioriterat eftersom inga satsningar planeras genomföras under 2019.

I jan 2018 (SoTn 2018-01-16 § 9) beslutade nämnden att avdelningschef för projekt och samordning i februari skulle redovisa en åtgärdsplan för områdesvisa satsningar samt

presentera planerade investeringar inför sommaren. Av protokoll (SoTn 2018-02-20 § 21) framgår att nämnden mottagit information om planerade investeringar men det framgår inte att en åtgärdsplan tagits fram. Vid intervjuer uppges att ordet "åtgärdsplan" var ett missvisande ordval i protokollet.

Vid intervjuer uppges att inför ett projekt används driftstatistik som underlag för att identifiera var behoven finns/vilka behov som föreligger. Även driftavdelningen har fått vara med på projektmöten och i att ta fram förfrågningsunderlag, t ex medverkar driftavdelningen i behovsanalyser inför projekten. Statistik finns i felanmälningssystemet; antal läckor osv. Statistiken utgör underlag vid projektering.

Ett problem som påtalas vid intervjuer är att de områdesvisa satsningarna inte tillräckligt tar hänsyn till andra mål och prioriteringar. Som exempel lyfts kommunens medborgarlöfte om att förbättra belysning och framkomlighet områdesvis, där en viktig del är att säkra upp barnens skolvägar. De områdesvisa satsningarna upplevs inte ha ett tillräckligt helhetsperspektiv utan riskerar eventuellt att motverka strävan om att skapa säkra skolvägar.

Vid intervjuer uppges att kostnadskalkyl och förslag på investering går till service- och tekniknämnden som beslutar om investeringsbudget för att genomföra olika satsningar.

3.3.2. Bedömning

Vidare bedömer vi att nämndens prioriteringar av investerings- och underhållsinsatser baseras på en behovsanalys men att behovsanalysen dels riskerar att vara inaktuell då den är ca sex år gammal, och dels i vissa delar har frångåtts.

4. Avslutning

4.1. Sammanfattande revisionell bedömning

Vi bedömer att Service- och tekniknämnden i dagsläget *delvis* bedriver ett kontinuerligt kvalitetsarbete som säkerställer den interna kontrollen inom främst investeringsverksamheten avseende kommunaltekniska anläggningar.

Bedömningen baseras på att nämnden fört en löpande dialog med förvaltningen kring de områdesvisa satsningarna. Dock noterar vi att dokumentation kring utdelade uppdrag brister, på så vis att det som protokollförs inte alltid stämmer överens med det uppdrag som nämnden avsåg att besluta. Likaså är återrapporering bristfälligt dokumenterad.

Vidare bedömer vi att nämndens planering och prioriterar av investerings- och underhållsbehoven mellan stad och landsbygd i grund och botten baseras på en behovsanalys. Behovsanalysen är dock ca sex år gammal och den tidigare, dokumenterade prioriteringsordningen har i vissa delar frångåtts utan att ersättas av nya, tydliga prioriteringar.

4.2. Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer:

- Att nämnden beslutar om vilken prioriteringsordning som för de områdesvisa satsningarna skall gälla framgent för landsbygd och tätort, samt säkerställer att kommande investeringar baseras på denna prioriteringsordning.
- Att nämnden inventerar och kartlägger vilken underhållsskuld som föreligger, samt säkerställer att uppföljning av underhållsskuld baseras på relevanta mätindikatorer.
- Att nämnden säkerställer att utdelade uppdrag verkställs (alternativt vid behov upphävs), och återrapporeras, samt att den återrapporering som ges tydligt dokumenteras.
- Att nämnden ser över rutiner för protokollförande av uppdrag i syfte att säkerställa att uppdragsformulering i protokoll stämmer överens med det som nämnden avsåg.

December 2018

Jenny Engelmark

Uppdragsledare

Hans Forsström

Projektledare